

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBScripció
Pòrta de Barcelona, cada trimestre: Espanya, pessetes 1'30.—estranger, 2'60

UN BALLADOR CARBACEJAT

—Tan maca que que és, i ningú la treu a llar!... Vol fer el favor, aixerida?...
—Gracies. Vagi's a rentar les mans, primer.

El passat que torna

El mal vent de Madrid torna a bufar contra Catalunya. L'atac del centralisme se dirigeix ara contra la llengua catalana, ànima del nostre poble, amor dels seus amors. Després de l'agressió aïllada d'aqueixa mena de Paco que és el senyor Royo Villanova, ve l'agressió d'una institució de l'Estat, decorativa i desacreditada, la «Real Academia Española», fundada—el detall és curiosissim—per Felip V, el destructor de les llibertats catalanes.

La comunicació d'En Maura ha estat com un senyal. Un exèrcit de periodistes, atrinxerats darrera les columnes d'un cert nombre de diaris, especialment madrilenys, ha secundat l'acció de l'Acadèmia, i la pluja d'insults i d'acusacions ha començat a caure sobre la terra nostra.

El passat torna... L'ombra del comte d'Olivares va pels ministeris i per les redaccions de Madrid. Hi ha qui posa llenya al foc de l'odi i qui, vil, burxa l'orella dels governants.

Sembla, a estones, que tornem a l'any 1640. Pel que es veu, els unitaris espanyols ja han oblidat aquells temps de la sublevació de Portugal i de Catalunya. Que hagin oblidat els fets de mitjans del segle XVII se podria comprendre. Però oblien igualment fets més propers, fets que l'actual generació ha presenciat. Si lo de Portugal és molt lluny lo de Cuba és molt apropi...

En les hores tràgiques de les guerres colonials, una noble veu catalana s'aixeca a Espanya: la d'En Pi i Margall.

En Pi ja és mort, però els seus escrits parlen. I diuen que Catalunya ha d'ésser plenament autònoma, que ha d'estar governada pels catalans i que dins d'ella ha d'ésser oficial l'ús de la llengua catalana.

Els radicals, unitaris

NA grossa novetat—que a nosaltres no ens ha estrenyat gaire—acaba de succeir en el partit radical. El senyor Giner de los Ríos, en el seu recent discurs de l'Ajuntament de Barcelona sobre la qüestió de la llengua catalana, s'ha declarat francament, completament unitari. D'una manera

rotunda s'ha manifestat enemic de la solució federalista del plet català. Ell vol dins Espanya unitat de llenguatge oficial, unitat d'en senyanya, unitat de cultura, unitat de govern. Poc més o menys, això són les *quatre unitats* sacrossantes proclamades per don Nicolau Salmerón abans de la seva nobilíssima conversió a la causa de Catalunya.

Aquestes declaracions profundament unitaristes del senyor Giner de los Ríos var dur caretes, ha mostrat el partit radical tal com és. Això constitueix un positiu servei, que els autonomistes catalans li hem d'agradir.

FULMEN

ris, que ja l'havien encoratjat sovint amb mostres d'aprovació, el felicitaren, li estrenyeren les mans i l'abraçaren efusivament. I a l'endemà, *El Progreso*, orgue oficial del lerrouxisme, exalçava el discurs del capitost de la seva minoria consistorial.

Tenim, doncs, que els radicals fan pública professió d'unitarisme, d'antiautonomisme i d'antifederalisme. Però és que aqueixa gent no té memòria, o li manca la noció de les idees polítiques, o no sab la significació que tenen els mots? Perquè el cas és que fins ara els radicals havien dit i repetit que ells són federalists autonomistes. En Lerroux ho ha assegurat així en discursos i en escrits. Diverses vegades ha afirmat que ell accepta plenament, totalment el programa d'En Pi i Margall, que inclueix entre els principis fonamentals el de la completa autonomia de les regions. *El Progreso* mateix, encara porta enganxat dessota de les lletres del títol allò de *diario republicano autonomista*. Autonomista? De quina autonomia? podem pregunyar després del deplorable discurs del senyor Giner de los Ríos.

Una de les conseqüències principals del federalisme i de l'autonomisme és la llibertat dels estats particulars de la federació per fer oficial l'ús de la llengua del país. L'ensenyança i la cultura, dins el règim federal, van a càrrec dels Estats particulars, sens perjudici de l'acció que en aquest punt pugui desplegar l'Estat central. El federalisme—que és el règim de la llibertat col·lectiva—és incompatible amb aqueixes unitats solemnes i intangibles que un dia proclamà En Salmeron i que ara el senyor Giner de los Ríos invoca.

Els radicals, doncs, s'han transformat de federalists en unitaris. No obstant, la transformació és aparent. De fet, els radicals no han canviat. Ecls—inconscientment els de baix, conscientment els de dalt—han estat sempre unitaris, antiautonomistes, antifederalists. El seu federalisme era una careta política. El senyor Giner, home sincer, home que no sab

meréixer l'aprovació entusiasta de tots els regidors del partit. Quan *D. Gildo* va posar fi al seu discurs arcàic, els seus corregionalistes

De llibertat religiosa

El senyor Albornoz, en el penúltim número de *Espanya*, publica un article interessant per a la campanya contra el nostre principal enemic: l'Església catòlica.

Amb motiu de la condemna d'un jove socialista per un article on se va veure ofensa contra l'Església, el senyor Albornoz fa notar que la penalitat draconiana establieria per a aquests *deuicies* en el Còdix de 1870 té per fi garantitzar el respecte mutual de «tots» els cultes, i no el respecte exclusiu al culte catòlic. Recordi's que el Còdix Penal de 1870 va ésser promulgat en ple període revolucionari, i com un complement a la Constitució de 1869. Desapareguda aquesta, hi ha una patent injustícia en la persistència dels articles del Còdix qui eren, en realitat, accessoris de la Constitució. De manera que quan són aplicats, se faula obertament a l'espiritu de la llei, encara que's compleixi estrictament la lletra.

Si a Espanya hi hagués veritable esperit religiós, i un impuls de dignitat i conciència s'oposés a aqueixa vil simulació de un culte que no se sent, practicada per tants ciutadans incrèduls en nom d'una covardia social absurdament presentada com a cortesia, continuament veuríem plantejar-se el conflicte entre la llibertat personal dels ciutadans i l'intransigència dels eclesiàstics.

Examinem l'article 240 del Còdix Penal, i trobarem encara altres casos de violenta injusticia en la seva aplicació. Estableix una pena de presó correccional en els graus mig i màxim i multa de 250 a 2.500 pesetes contra: «... El que con necios, països, gestos o amenazas ultrajare al Ministro de cualquier culto cuando se hallare desempeñando sus funciones».

Aquí se pressuposa, com és natural, la llibertat de cultes. Sense ella (i és el cas actual) aquell article, en comptes de tenir un fi igualitar, té un fi de privilegi odiós en favor del sol culte permès: el catòlic. Seria impossible falsejar més clarament una llei.

Heu vist, a Espanya, castigar un sol ciutadà per ofenses a un pastor protestant? I així que tots sabeu que els catòlics són arribats fins a l'agressió contra els poquissims temples protestants d'Espanya!

Ademés, si els ministres d'un culte tenebret a que no se'ls insulti ni menaci, és evident que tenen també el deure de no insultar ni menaçar. I ara, digueu-me, si no ocorre a cada moment el fet de que un capellà insulti en plena via pública, als ciutadans qui no es descobreixen al pas del viatge fins i tot de les imatges. Alguns han arribat a fer empresonar els qui no es mantenien descoberts durant tot el passatge d'una processó. Altres han fet més: han forçat a agnollar-se als no creients, lo qual és obligatori a l'idolatria; no ja a lo que ells en diu cortesia. I no hi ha hagut qui els apliqui la penalitat taxativament imposta en l'article 236 del mateix Còdix Penal, que com així:

«Incurrirá en la pena de prisión corrisional en sus grados medio y máximo multa de 250 a 2.500 pesetas, el que medio de amenazas, violencias u otros armados ilegítimos forzare a un ciudadano a ejercer actos religiosos o a asistir a funciones de un culto que no sea el suyo». Així completat pel 238, qui castiga: «El que los medios mencionados en el artículo anterior forzare a un ciudadano a practicar actos religiosos o a asistir a las funciones de un culto que éste profese».

Sense comptar que el sacerdot intolera, quan insulta a un ciutadà en el carrer, ailitza una intrusió en territori civil, en territori de tots, com és la via pública; ita als ciutadans a casa dels propis ciutadans; efectua una presa de possessió en nome la sobiranía eclesiàstica, contra la civil xíal dels sacerdots realitzen aquell famós al carlí: se fan *amors de la calle*.

No fa gaire, el jurat de Valencia va olindre a un subjecte autor de la mort d'jurada per negativa de descobrir-se davant el famós Rosari de l'aurora.

En aquesta persecució, com en to

curiós és que els únics veritablement violents són els esperits religiosos, ja que sols ells senten com a religió el refús de lo que consideren idolatria. Ecls—aixequen una religiositat pura, ben espiritual, davant la pseudo-religiositat de gest, professada pels nostres catòlics. En canvi, per als indiferents o irreligiosos, l'acte de reverència no té cap importància anímica ni cap significació trascendental. De manera que els perseguits són precisament els qui observen amb tota justesa el precepte del Sinaí cuidadosament escamotejat en la versió vulgar de lo que se anomena Decàleg: «No t'inclinarás davant les imatges ni les honrarás» (Exode, XX, 4, 5).

Ara imagineu fins a quin punt sentirà violència la seva conciència un protestant, quan se l'obliga a una cerimònia que ell considera pecaminosa, amb justa interpretació. Quanta veritat hi ha en la frase d'Anatole France, que ja he citada altres voltes: «L'Església crida que la perseguixen, tot seguit que li impedeixen perseguir...»! I al entretant, en els martirologis, en les prediques, continua fent-se l'apologia dels innombrables cristians qui es deixaven matar entre horribles tortures, per no doblegar-se davant els ídols!

* *

Però queda una altra paraula que cal destruir, que s'aplica a les violències contra el sentiment religiós: la paraula *cortesia*. Sol dir-se: —per cortesia, per respecte, ens hem de descobrir davant els signes de la religió... dels altres. Però, senyors: la cortesia és essencialment mutual, és un *do ut des*, una correspondència. Lo menys que pot exigir-se an els qui ens exigeixen cortesia, és que ens deixin ocasió per a posar a prova la cortesia d'ells. Pero els adeptes d'una religió no catòlica han de tenir cortesia amb els qui perseguixen a mort tota manifestació de culte dels altres? Amb els qui s'oposen plens d'irracionalitat, a que les lleis sancionin per als altres la llibertat religiosa de que ells frueixin fins a l'abús? Amb els qui sabotegen per tots els medis l'expansió de la vida i la mort dels heterodoxes, des del

SONATA XLV

RA acabo de llegir una brometa de l'Urzáiz que m'ha fet certa gràcia, i que an el seu quefe, senyor Romanones, n'hi deu haver fet molt poca.

Tots sabeu que aquest mansoi dipòsit franc que ara sembla ens donarà, ja fa dies que'l tindriem si haguessin deixat fer a don Angel, no Guimerà; però el senyor Romanones, fervent partidari d'encendre ciris a don Angel i als dimonis, aquesta vegada Amós Salvador, Isabel, Paraíso & C.º limd., va quasi obligar-lo a acceptar l'informació. L'Urzáiz, que se las trae, va volquer donar un espant al quefe del Govern, i digué:

—Hi haurà informació, com demanen aquests senyors, no aragonesos, de Saragoça. Però (arribar a càn Però és la cosa més divertida del món) amb una salvetat. S'examinarà tot lo que tendeixi a restringir les facultats de la Junta de Dipòsits francs, i també s'estudiaran les millores que en sentit d'una major latitud de facultats se sol·licitin. —Miau! Marramau!

Això ho va fer el comte, que és un gat dels frares.

—No donarem res més, no farem res més. Si hagués tingut a l'Urzáiz al davant potser li hauria dit:

—No farem res més i no fem punyefles. Resultat:

a) Se fa l'informació.

b) Ningú torna contesta.

c) Naturalment, com a conclusió el ministre diu, què voleu que digui?: —Perdoneu-los, Senyor! Són el goç de l'hortelà; si l'envaja es tornés tonya!

No sentiren els trets de la Rambla? Jo he arribat aquí, corrent davant de tres policies que anaven amb el sanabre desenvainat. El senyor López ha tingut de tancar entre onze i dotze.

Diu que's vagistes foren els primers en disparar, diu que provocaven, diu...

Diu *La Vanguardia* que caigueren ferits greus un vagista, un reposter i un vell que-

matrimoni a l'enterrament, des de l'escola a la sepultura?

Tot pot exigir-se per cortesia excepte l'asserviment del propi esperit. La cortesia està aleshores en no exigir-ho, i el descortes és el qui provoca l'humiliació de l'adversari. Ademés, la cortesia imposta per coacció deixa d'esser-ho. I és un sarcasme odiós que exigeixin cortesia els qui tenen per costum insultar i escarnir les idees adverses, amb tanta sanya com se veu en les seves saboroses cites eclesiàstiques de l'abominable Sardà i Salvany, i com practica cada dia aquell despreciable canonge qui té per costum, honrosa per a mi, la d'injuriar-me...

Resulta, doncs, que els descortesos i agressius contra les cerimonies catòliques, no farien més que imitar el fervor tradicional dels creients catòlics. Fervor ben llògic, per lo demés, ja que quan s'està segur de possuir l'única veritat i coneixer l'única bé, com no ha d'odiari-se els ideals que'l desconeixen, ideals de mentida i de mal?

Fingir, per cortesia, una religió que no's professa és un rebaixament de l'ànima; una acceptació voluntaria d'esclavitud. És una profanació, un sacrilegi, fins de la propia religió que se simula i escarneix, sense sentir-la.

Condemnem aqueixa cortesia, precisament en nom de la religiositat. Condemnem-la encara que's refugii en les formes d'acatament a les persones eclesiàstiques com a directors o pastors, i no merament com a ciutadans dignes del mateix respecte que tributin ells an els altres. Que'm perdoni el meu gran amic Paradox; però estigué segur de que jo no hauria besat l'anell del bisbe de Perpinyà... Mai s'ha de besar l'anell d'un bisbe; però molt menys a França, en els temps actuals. Massa febles poden ésser imputades ja en aqueix concepte a l'heroica nació, per a afegir-hi encara la feblesa del nostre gest personal.

Amics meus: que cada acte de la vostra vida sia fet en presència de l'infinit. Que cada un dels nostres moviments sia una propaganda.

GABRIEL ALOMAR.

passejava. Policia cap. A un volien matar-lo. Bony! Hi ha gent que voldria matar-los tots, però no té cor.

Els radicals sembla que vulguin posar-se en ridicol. Es lamentable, no se comprén com persones tan apreciables particularment com són el senyor Hermen Giner defensin les coses que defensin. Queda malament ell, en qui se veu una intransigència i un partit pres extemporani i impropi d'un director; fa quedar malament als 'séus' que, per una mal entesa disciplina, fan de traidor una mica i de pallasso lo que resta. No va per en Rocha ni per en Morales lo que dic. M'agrada condonar a en Polo i a en Callén i a l'Ulldet i a en Vega i March a castellà perpetuu.

Aleshores, com en Vilanova an aquella senyora, els hi preguntaríem:

—I què tal? Els hi prova?

Beve'm-hi.

MORITZ XV

Notes de fòra

La Llacuna. — Sabràn que a la nostra Fraternitat, el dia 2 del corrent mes, festa de la Candelera, s'hi celebrà, en les Escoles, una festa infantil, en la que els nois varen demostrar pràctica i teòricament lo molt que s'han instruït durant el poc temps que estan establertes. Se'ls va donar com premi un hermós diploma acompañat d'una medalla de metall blanc, que deia: «Premi a l'aplicació», i a l'altra cara: «Honor al mérit». Dita medalla portava un llacet de seda amb els colors nacionals i els nois la duien penjada amb una agulla al pit, tots contents. Doncs bé, dos noïets premiats eren o són escolars i al posseir-se el vestit sobre la medalla, a la sacristia, per a servir uns funerals, el capella, fet un goc rabios, els hi digué que se la treguessin desseguida, que allò era una profanació, no obstant i dur-la sota. Ademés: mossèn Pastetes afegí: «Què us han dit més? i al contestar: «un diploma», digué: *un troc de paperot*. — Valdrà més el quadro que el paperot.

Mossèn Pastetes: an aquest pas hauràs de tancar l'Església, perquè tothom digué: així les hosties també són de farina, aigua i sucre; són igual que res; i els sants de fusta no tenen cap valor.

La religió, amb capellans així, amb quatre dies morta.

Una idea genial

Un cert home de negocis, que sempre està a la que salta, m'explicava l'altra dia una idea extraordinaria.

— La fortuna, avui—em deia— no s'ha d'anà a fà a l'Havana, ni a Brasil, ni a l'Argentina.

ni a Filipines, ni a l'Africa.

La terra, la vella terra, està del tot agotada; els seus filos ja no dónen, i el qui vulgui, ara com ara, enriquir-se ben depressa,

no té més que un medi: l'aigua.

— Quina aigua? — vaig dir-li jo, no sapiguer si parlava per l'aigua de Rubinat, per la de la font d'en Fargas o per l'aigua-cuit.

— No rigui—va respondre amb molta calma, — què l'idea és tan hermosa, tan original, tan pràctica i, sobre tot, tan senzilla, que, quan jo li hagi exposada, en quedarà enamorat.

— Veiam.

— Des de que està en dansa aquesta ditzosa guerra, esab, entre's mercants i els altres, quants barcos van, ja, enfonsats? Mil doscents setanta quatre.

— Dimontri...

— I sab, además, aquests barcos lo que valen? Vintiquatre mil milions.

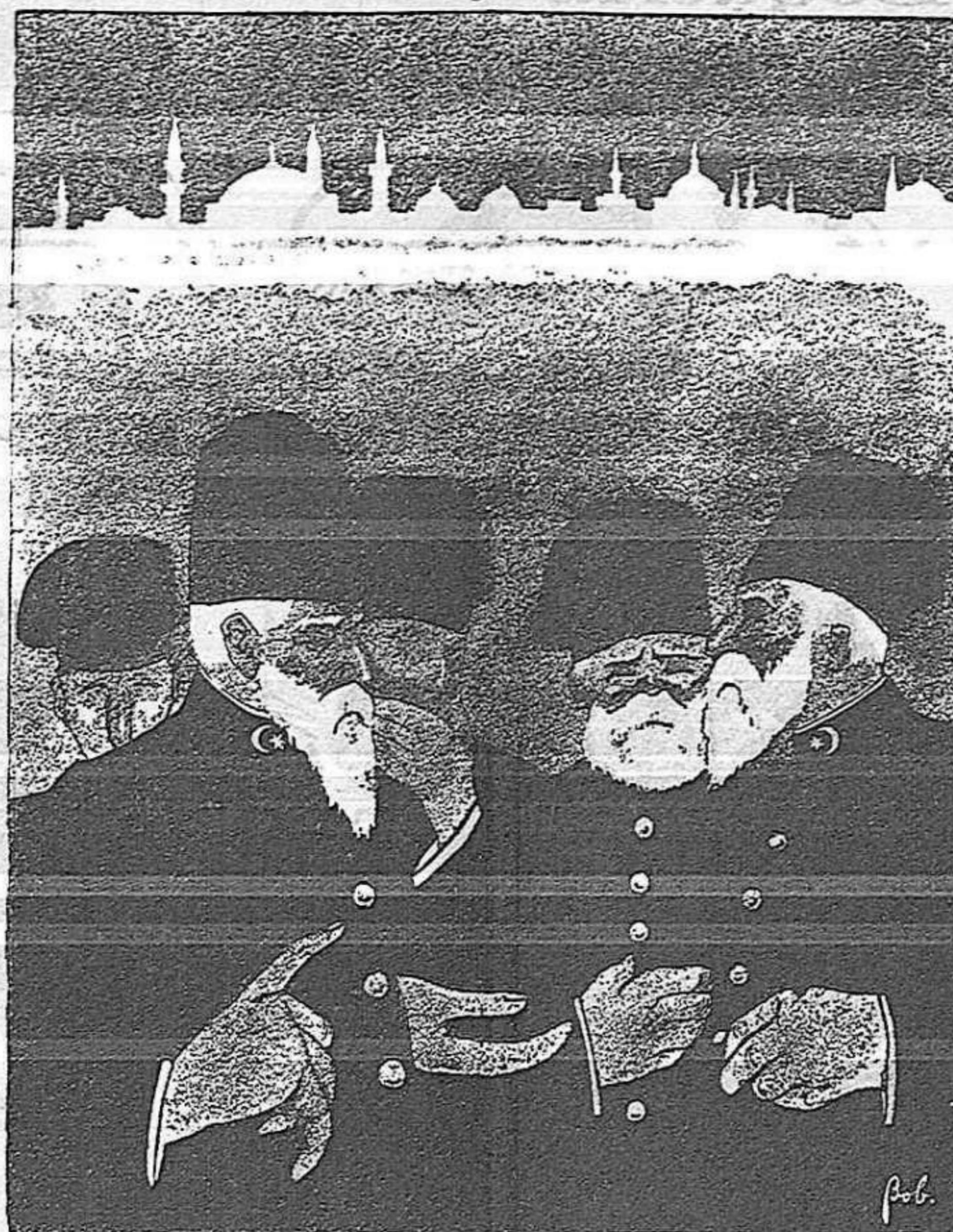
— Tant?

— Es un calcul exacte fet pels mateixos governs. Tota aquesta fortuna dorm avui al fons del mar, coberta de muscos i algues, perduda completament, sense que hi hagi esperança de que se'n salvi res més.

— No ho creu així?

— Es indubtable.

Indumentaries perilloses

— Bueno: ja'n hem disfressat de turcs; i ara què
— Ara Déu vulgui que a la rúta no'ns prenguin per cap de turc.

— Doncs bueno. El pensament meu és fundar sobre la marxa una societat anònima per a extreure de les aigües aquesta riquesa immensa, avui dia abandonada.

Fins tinc el títol buscat: *La pescadora de escuadras*.

Quatrecentes mil accions, o més, si el mercat s'hi agafa, a cent duros cada una...

Eh, què tal?... ¿No hi ha aquí marge per donar el cop i enriquir-se en dugues o tres setmanes.

— Però vostè—vaig dir jo, admirat de tanta audàcia— creu que realment és possible arrencar de sota l'aigua els barcos que avui hi jeuen?... — Aquí l'home va mirar-me i amb accent molt ferm va dir-me:

— I això què'm fa a mi?... La gracia no està pas en treure barcos del fons de la mar salada, sinó en vendre les accions als ciutadans entusiastes que s'empassin el paquet...

D'això és de lo que aquí es tracta!...

C. GUÀ

Clericanalladas

AS derechas están aprovechando en Francia la tregua de Dios, o mejor, la tregua que a los partidarios de Dios les hemos concedido, con motivo de la guerra, los partidarios del diablo. Aprovechan, para rebuznar sus *pater noster*, la *Union sacrée*, llamada ahora por los socialistas y por los republicanos no cojeantes de moderación y de conservatismo *sacrée union* o unión puñetera.

Ya, cuando se realizó la movilización, la burguesía clerical y jesuita instó al Gobierno a que decretara la detención de siete mil revolucionarios—socialistas, sindicalistas y anarquistas—inscritos como sospechosos en el famoso carnet B. Pero Malvy, el joven ministro del Interior, hechura de Caillaux, se opuso a esa arbitrariedad en el Consejo de Ministros, y afirmó que él, antes de establecer la guerra, se había entrevistado con Almeyda y con algunos de los más conocidos agitadores de París, y todos le habían

dado palabra de honor de que, si Francia era atacada, los revolucionarios irían sin vacilar al frente a defender la República.

Poco después, ya en plena guerra, los reaccionarios trabajaron para que se fusilara a quince o veinte significados anarquistas, firmantes de una hoja antimilitarista y antipatriótica, que se había distribuido a los soldados que peleaban en las trincheras. Pero, Malvy llamó a su despacho a Sebastián Faure y le dijo: «Mire usted. Las proclamas subversivas, que usted y sus camaradas han enviado al Ejército, han desmoralizado a parte de la tropa, y han originado rebelías y desobediencias gravísimas, y han dado lugar a que con este motivo se sumariara y se condenara a muerte a varios soldados. Además, el Ministro de la Guerra quiere que sean arrestados los autores de la hoja y que se proceda contra ellos. Aparte de los disgustos que esta última medida puede ocasionarle a usted, están en esta ocasión interesadas la libertad de sus compañeros y la vida de una porción de soldados. Medite usted pues, antes de contestar a la pregunta que le voy a hacer. ¿Quiere usted prometerme que esas propagandas cesarán, y yo le prometo que ustedes no serán molestados, y que a los soldados, condenados a muerte, no sólo no se les ejecutará, sino que hoy mismo se les pondrá en libertad, o prefiere usted continuar sus campañas—que no continuarán tampoco, porque el Gobierno lo tendrá a usted bajo llave mientras dure la guerra—y dejar que esos desdichados, sobre cuyas cabezas pesa una sentencia de muerte, sean pasados por las armas?» Sebastián Faure tendió sollozando la mano al Ministro, y le contestó: «Salvad a esos hombres».

Los carcas, exasperados porque se les ha arrebatado de los dientes esa doble presa, maldecen a la República atea, a la Francia jacobina, anticatólica y antipapal, y exageran su fervor religioso y su proselitismo. Ypiden a voces, como las ranas de la fábula, un rey y un Dios. En esta faena, algunos psicasténicos llevan ventaja a los demás. Así, por ejemplo, la Duquesa de Urés le

disputa al Kaiser el derecho de invocar y de dirigirse a Dios. Y un clérigo energúmeno, predicando a los soldados les dice que la juventud francesa está lavando con sangre los crímenes de sus padres. Y el general Castelnau acaba los partes en que da cuenta de acciones victoriosas de sus tropas con estas palabras: *Non nobis, sed tibi, gloria, Domine*, no nuestra sino tuya es la gloria, Señor.

Pero quienes extreman la nota en este sentido son los escritores anfibios y la prensa. En *L'Echo de Paris*, instrumento de todas las reacciones clericales, monárquicas y militaristas, en *L'Action Française*, en *La Libre Parole*, Barrés, Drumont, Leon Daudet, etc. tocan todas las mañanas a misa. En el periódico de Hervé vienen oraciones en que se pronuncia devotamente el nombre del cura y el nombre de Cristo. René Barin, en el diario de los hermanos Simond señala la nueva Francia que amanece entre las nieblas del Norte, entre el humo espeso de las batallas, la nueva Francia que no rehusa creer y esperar, que no se resigna al invierno eterno, que siente la necesidad de orden, de obedecer y servir. En la *Revue des Jeunes* escribe un muchacho hablando de él y de sus camaradas: *Nous voulons apprendre à connaître Dieu; non plus celui des philosophes et des savants, et point davantage le Dieu-Humanité ou le Dieu-Justice ou le Dieu-Progrès. C'est donc à l'Eglise que notre réalisme intégral nous devait conduire. Nous voulons une religion.* Y Carlos Maurras, el «viejo molusco sordo» exclama: *Finisons-en! Rétablirons la monarchie!* ¡Con qué razon le decía Henri Fabre, el otro día, en *Les hommes du jour* a Paul Bourget: «Avanza, sacristán, que les ha llegado a los cuervos la hora de regalarse»!

Estas propagandas explican ciertas vacilaciones de la conciencia francesa actual. Por ejemplo, el que Paul Hervieu, el escéptico pintor de la mundanidad, haya muerto con el crucifijo en el pecho. Y el que la iglesia de Nuestra Señora de las Victorias, el día de los funerales de León de Montesquieu, estuviera imponente, casi tan imponente como *Ambassadors* las noches en que la regia Delyria, querida del Duque de Orleans, hace las delicias de los ioncínenses.

Pero la orgía no será muy larga. Esa necesidad de esclavitud, ese levantar las palmas a la vaguedad de los cielos, ese querer que los soldados mueran como Catón de Utica, invocando a los dioses, no durarán mucho. Durarán solamente hasta que los peludos vuelvan de las trincheras, y con las mismas botas con que hayan expulsado de Francia a los *boches* de fuera, saquen a puntapiés o hagan callar a los *boches* de dentro.

ANGEL SAMBLANCAT

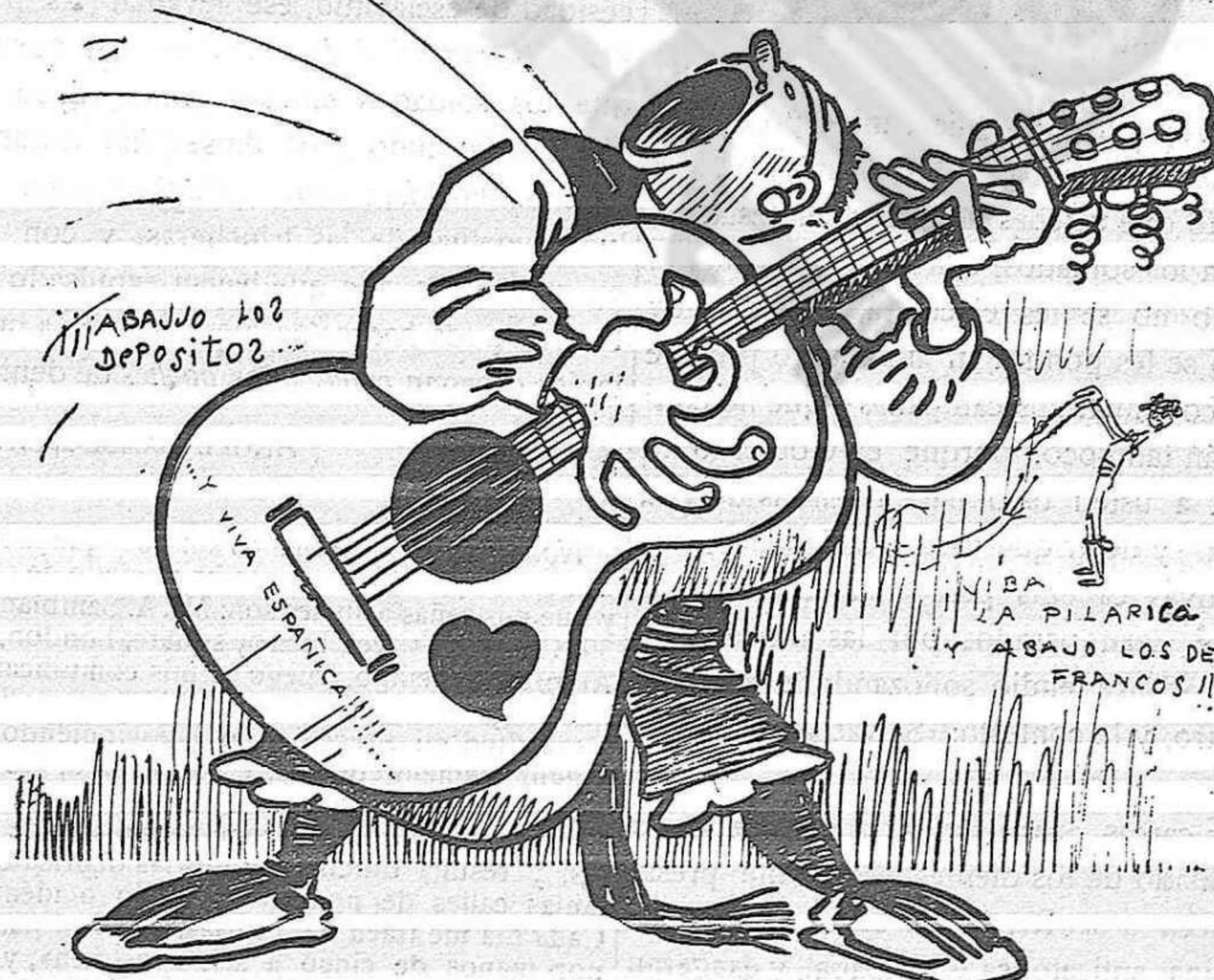
Nota bene.—A los muchos amigos que me escriben, les participo que me he mudado de casa, y que mis señas actuales son: Mr. A. Samblancat, 39, Charlotte street, Fitzroy square, London, W. Al propio tiempo, ruego a mis comunicantes que tengan la bondad de escribir con claridad y exactitud mi dirección, no prescindiendo de ningún elemento de ella, y, sobre todo, no introduciendo modificaciones en la misma. En Londres se reciben diariamente millares de cartas, y resulta difícil distribuir las deprisa entre tantas calles de nombre parecido o idéntico. Cada día me traen a mí cartas, que han pasado por manos de cinco a seis «postmen», y que llevan escrito varias veces en el sobre, al lado de mi nombre y de la dirección rectificada, el «not known» consuetudinario. No hay que decir que esa correspondencia llega con un retraso que oscila entre cinco y quince días. Sírvanse tomar nota de todo esto mis amigos. *Et valete omnes.*—S.

A la Boqueria

—Vaya, prou, marmanyeres!... Aviat semblareu ministres a la antesala de Palacio!...

**Protestes contra el port franc
o la cançó enfadosa del baturro**

—¡Viva Aragón, viva la jota!...
¡Viva Aragón, viva la jota!...
—Mira, noi, canten una altra,
que aquesta ja la sé tota.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 18 AL 24 DE FEBRER DE 1916

Per terra

No hi ha cap dubte. Els alemanys han emprès una ofensiva en gran escala contra el front francès. El sector triat és la regió del nord de Verdun. La batalla agafa una extensió de 40 quilòmetres. Tropes de set cossos d'exèrcit alemany han pres part en l'ofensiva, valentment contrarrestada pels francesos.

Si l'atac alemany tingué èxit, la plaça fortificada de Verdun cauria. Això és el mínim que pot exigir-se per a atribuir un veritable èxit als soldats del Kaiser.

A l'hora en què escrivim aquestes ratlles, la batalla continua vertíssima. Però la impressió que's treu per ara de la lectura dels comunicats oficials de les dues parts, és que aquella primera empeta de la gran ofensiva germanica, ha fracassat.

Al Caucas, continua la persecució dels turcs en retirada. Els russos s'han apoderat de les ciutats de Much (30.000 habitants) i Akhlat. Per la banda del llitoral del mar Negre, s'acosten a l'importantissima ciutat de Trebisonda.

A l'Albania, sembla que els austriacs se proposen atacar Durazzo, defensada per forces serbies.

Per mar

Torpedeigs, pocs. En canvi, ha arribat a les illes Canaries un vapor anglès apressat pels alemanys, duent a bord les tripulacions de quatre vapors anglesos i un de belga, enfonsats probablement pel corsari.

Vaixells aliats han bombardejat les forces turques.

Per l'aire

Gran activitat en tots els fronts. L'episodi més sortint és la destrucció del Zeppelin 77 per l'artilleria francesa. Tots els tripulants del dirigible van morir.

REPICS

DIU que'l Rei i *El Gato* fan tan bones migas.
Per nosaltres, rai, ja poden fer-ne tant com vulguin.
Totes aquestes coses de reis i reines i monàrquics, ja fa temps que les tenim classificades entre'ls gatos. No'n ve d'aquí.

Ja comencen a l'Ajuntament aquelles sessions que duren fins les sis o les set del matí.

Protests de senyors.
¿Qué me'n diuen del formidable escàndol del Liceo?

Un baríton famós que's burla del públic que paga una enormitat de rals per sentir-li cantar quatre notes; una platea plena d'aristòcrates que protesten a peu dret cridant i xiulant desafordadament com si fossin morenos d'últim rengle.

La llàstima és que aquests senyors, que's creuen amb el dret del patoleig quan els toquen la butxaca, no comprenquin el dret de l'obrer que's troba en el mateix cas quan li toquen les subsistències.

Tan com la butxaca dels rics val el ventrell dels pobres.

Home, ja era hora! Ja ho començavem a anyorar!

Se veu que hi ha ganas de *pelea*, que's vol fer feina (discursos d'un parell d'hores).

—Ara va bé! —deu dir en Casas Carbó, consolant-se de la derrota.

Sembla que l'Ajuntament ha decidit pendre cartes en l'afar de la pujada del gas. Vol fer, vol dir, vol estudiar.

Ai, ai! A veure si ens l'apujaran més encara!

Any de neu, any de Déu.

Dijous va despertar-se Barcelona sota un llençol de gebrada.

El Tibidabo, mirat des dels nostres terrats, sembla un Pierrot panxut. Un Pierrot tot blanc, anunciant del Carnestoltes.

—Esplèndit! —deien els desocupats rics, entusiastes dels sports d'hivern.

—Mala negada! —deien els pobres, que a la pujada de tantes subsistències, veuen aigües-ni l'encariment de la verdura, a conseqüència de les glaçades.

Barcelona, amb l'alcalde nou, sembla rejovir-se.

I no n'hi ha per menys.

Un alcalde criatura, simpàtic, alegre, *sportman*, gomós, per força té d'encomanar a la ciutat cert caient d'elegància, de joventut i d'alegria.

Un alcalde ni fet d'encàrrec per a un poble neutral en plena època carnavalesca.

Felicitem-lo i felicitem-nos-en.

El Marquès de Olérdola (Rius i Rius) és alcalde de Barcelona i és contrari a l'aigua de Dos Rius.

Si amb tants rius i rius i dos rius no estem ben servits d'aigua, ni mai.

—De què rius? Si rius, en Rius i Rius votarà contra Dos Rius i ja veuràs com aleshores no rius.

Per a proveir la plaça d'Administrator de la Casa de Lactancia, l'Ajuntament obrí un concurs lliure. Com que només se tractava d'una vacant, només se presentaren 52 aspirants! El concurs sembla que és difícil de fallar, i per a sortir-se d'apuros diu que's regidors declararan *desert* el concurs.

Desert i hi han 52 aspirants? No siguin bromistes, homes!

Hi ha algun diari que's despenja a insults contra els catalans que anaren a Perpinyà.

No s'escarrassi, pobret!

Brams d'ase...

Burros!

En una fulla clerical que's reparteix a la Parroquia de Santa Eulalia, de Berga, s'hi llegeix que l'actual guerra europea «és un càstic contra els matrimonis francesos, perquè fan totes les martingales per no tenir fills.»

Bravissim!

Com si la guerra no resultés també un càstic per a Alemanya... Ja ho estem veient.

I això que allí els crien com a conills; i el primer de donar exemple és el Kaiser, que aviat arribarà als tretze per veure si guanya el premi de l'Ajuntament.

Espirer de competència.

Se diu que totes les parroquies de Barcelona es preparen per a celebrar grans festivals religiosos durant la pròxima Quaresma.

Natural!... Es allò del adroguer del davant. Els de Carnaval aquest any s'hi volen lluir; ells també.

Com que la Quaresma no és més que la prolongació del Carnestoltes!...